

Voor u ligt het concept Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen 2018-2022 (hierna: MJP). Dit concept ligt voor inspraak ter inzage. In deze brief geven wij onze reactie op het MJP. We vragen u in te stemmen met deze reactie en eventueel aanvullende wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Proces inspraak en instemming MJP

De NCG verwerkt inspraakreacties in een nieuw concept-MJP, die op 6 december zal worden voorgelegd aan het Nationaal Bestuurlijk Overleg (NBO) tussen de minister, NCG en regionale overheden in het aardbevingsgebied. Op basis van de uitkomsten van het NBO zal er een definitief MJP worden opgesteld, waarover het college op 12 december gevraagd wordt een besluit te nemen. Daarbij heeft het college de keuze om wel of niet in te stemmen, of onder voorbehoud in te stemmen. Het MJP ligt vervolgens op 22 december ter vaststelling in de Ministerraad, en zal daarna worden gepubliceerd.

Ontwikkelingen

In het MJP wordt geconstateerd dat de versterkingsoperatie in het aardbevingsgebied nog veel complexer is dan gedacht, zowel op technisch, juridisch, maatschappelijk als organisatorisch vlak. Hierdoor loopt het inspectie- en versterkingsprogramma vertraging op. Om de complexiteit te kunnen beteugelen, wordt onder andere gewerkt aan een wetsvoorstel om de positie van de NCG te verstevigen. De NCG gaat verder in op ontwikkelingen zoals:

- **NAM op Afstand:** De NAM wordt op afstand geplaatst van de schade-afhandeling en versterking, maar blijft financieel verantwoordelijk:
 - Sinds 31 maart 2017 is de NAM uit het schadeafhandelingsproces, en wordt gewerkt aan een nieuw schadeprotocol;
 - De NCG heeft onderhandelingen gevoerd met de NAM over de invulling van de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid bij versterking ('kaders' voor versterken).
- **Schadefonds en verantwoordelijke Staat:** De Staat zou garant moeten staan voor de financiering van de kosten voor schade-afhandeling. De Staat rekent daarna zelf af met de NAM. Het doel hiervan is dat de bewoner nooit het slachtoffer is van (financiële) discussies.

Inspectie- en versterkingsprogramma

De NCG meldt dat de versterkingsoperatie nog niet op stoom is. Slechts 200 van de voorgenomen 500 panden zullen in 2017 in uitvoering worden gebracht en slechts een deel van de geplande 3500 versterkingsadviezen worden opgeleverd. Op de oorzaken wordt uitgebreid ingegaan. De oplossingen bevinden zich in Nam op Afstand (NOA), de ontwikkeling van een expertsysteem en verbetering van de interne processen bij CVW. Daarnaast wordt een marktconsultatie gehouden om na te gaan of er nog andere oplossingen of uitbreidingen van de capaciteit mogelijk zijn. Vooralnog staan er binnen de gemeente Ten Boer voor 2018 203 inspecties op het programma, en in de gemeente Groningen geen.

De opgelopen achterstand in de versterkingsopgave betekent ook dat nagegaan moet worden of in de voorgenomen tempo van inspecties moet worden doorgedaan. Hierover zal na het eerste kwartaal van 2018 een beslissing worden genomen.

Reactie Groningen/Ten Boer: Ten Boer ligt in het kerngebied en haar inwoners hebben direct te maken met de vertraging en de onzekerheid over hun woning. Daarnaast is de verwachting dat op basis van de oude rekenregels (NPR 2015) een deel van de woningen intensief moeten worden versterkt dan wel dat sloop-nieuwbouw aan de orde is. De gemeente is daarom nadrukkelijker aan bod om na te gaan wat dit betekent voor de ruimtelijke indeling van de gebieden waar in 2018 gestart wordt met de versterkingsopgave. We willen de denkkraft en capaciteit van de gemeente Groningen hier volop voor gaan benutten. We zullen daarbij tevens het door de NCG gestuurde (sectorale) zorg- en scholenprogramma betrekken. **In de stad Groningen**

n.b. wij gaan ervan uit dat de aanpak van de prbe's in de Stad zal worden afgerond volgens de gemaakte afspraken > (10)(2e)

- Scholen zijn onderzocht / bij schade kan het worden meegenomen

Schadeprotocol

In 2017 zijn er stappen gezet om met de bestuurlijke en maatschappelijke stuurgroepen overeenstemming te bereiken over het nieuwe schadeprotocol. Het schadeprotocol is nog niet vastgesteld omdat er nog duidelijkheid moet komen over de wijze waarop de Staat haar verantwoordelijkheid invult middels het schadefonds. De NCG stelt voor om een fasering te hanteren omdat nog enige tijd kost om het gewenste schadefonds wettelijk verankerd te krijgen. De activiteiten voor 2018 beschrijven de benodigde stappen waarbij opbouwen van een onafhankelijke schadebeoordelingsinstantie (Instituut Mijnbouwschade) de eerste belangrijke stap is.

Positie Groningen/Ten Boer: Samen met de aardbevingsgemeenten en het Gasberaad zijn de hoofdlijnen voor een schadeprotocol opgesteld en **overgenomen in het MJP**. Het een en ander behoeft nog verdere uitwerking en kent nog enkele (juridische en politieke) angsts. Onze burgers hebben er recht op dat dit met voortvarendheid en eensgezind wordt opgepakt. Daar zullen we ook in 2018 op blijven sturen. Hierbij zal voor ons draagvlak in de regio steeds de basis vormen voor de verdere uitwerking. Alleen dan kan er ook een voor onze burgers acceptabel schadeprotocol worden gevormd.

Flankerend beleid

De NCG geeft de stand van zaken rondom de programma's voor energie, economie en werkgelegenheid, en leefbaarheid, gericht op de sociaaleconomische ontwikkeling van de regio. In veel gevallen continueert de NCG haar beleid van de afgelopen jaren.

Enkele bijzonderheden zijn:

- Naast de verduurzamingsregelingen zet NCG onder het thema energie in op een pilot in Loppersum met betrekking tot energietransitie;
- Met een 1000-banenplan wordt in de periode 2018-2021 binnen de Arbeidsmarktregio Groningen (gemeenten, provincie Groningen, UWV) gewerkt aan de uitvoering van de begeleiding en de instroom van minimaal duizend werkzoekenden in de bouw- en technieksector;
- Het leefbaarheidsprogramma wordt in 2018 geëvalueerd, op basis waarvan de NCG in gesprek gaat over een vervolg van het programma na 2018 en de daarvoor benodigde middelen;
- Economie: bedrijvenloket (rol Ec. Board????)

Reactie Groningen/Ten Boer: Wij vinden dat er – zeker in het licht van de adviezen van de commissie Meijer in 2013 – te weinig wordt gedaan op dit vlak. ...

Onderzoeken

Via de Kennistafels Ondergrond en Bovengrond zorgt NCG dat onderzoeken op de agenda komen van wetenschappelijke instellingen. Daarnaast organiseert zij Critical Reviews en start komend jaar met een pilot tiltsensoren. De onderzoeken naar onder andere woningmarktontwikkelingen, leefbaarheid (*Gronings Perspectief*) worden gecontinueerd. Het wetenschappelijk onderzoek naar de oorzaken van schade zal in 2018 worden afgerond. Toegezegd wordt dat jaarlijks een update van de NPR zal plaatsvinden.

Reactie Groningen/Ten Boer:

Instrumenten

Voor de herijkte nieuwbouwregeling is de afgesproken reflectie nog niet afgerond. We blijven dit proces volgen en monitoren. De pilot koopinstrument en het woonbedrijf zijn nog in voorbereiding.

De reflectie heeft betrekking op:

- *Samenhang van belangen*

Wat mag van alle van de betrokken partijen in redelijkheid worden verwacht om ervoor te zorgen dat (op termijn) aardbevingsbestendige nieuwbouw zonder vertraging tegen minimale meerkosten wordt gerealiseerd?

- *Procentuele vergoeding*

Werkt de vergoedingssystematiek naar behoren?

- *Maatwerkvergoeding*

Is er voldoende ruimte voor ontwerpvrijheid binnen de bij de regeling gestelde eisen?

- *Stagnatie*

Worden projecten niet onnodig vertraagd door de procedure van de nieuwbouwregeling?

- *Verbetermogelijkheden*

Welke verbetermogelijkheden ziet het collectief?

De waardevermeerderingsregeling, regeling verduurzaming bij versterking en de herijkte nieuwbouwregeling lopen.

De gereserveerde middelen voor een evt. fonds achterstallig onderhoud worden nu ingezet op het erfgoedprogramma (“een goed onderhouden monument is een sterk monument”).

De NCG houdt vinger aan de pols over de toegang tot een rechtsbijstandsverzekering.

Positie Groningen/Ten Boer: Voor de toegang tot een rechtsbijstandsverzekering zullen we als gemeenten ook vinger aan de pols houden.

Financiën

Is een vergelijkbaar overzicht zoals vorig jaar. Er zijn geen grote wijzigingen opgetreden.

Positie Groningen/Ten Boer: Al eerder is aangegeven dat de compensatie voor gemeenten door de toegenomen inspanningen die zij moeten verrichten onvoldoende is. Mede daarom pleit dhr. Alders in zijn inleiding voor een aanvulling op deze vergoeding vanuit het Rijk. We

zullen

Tevens herindeling leefbaarheid en Ec Board.

Bijlage III - afwegingskader versterken

In deze bijlage vindt u de afspraken die NCG met de NAM heeft gemaakt voor de versterkingsopgave ('kaders'). Hierbij horen afspraken over rolverdeling, doelstellingen, financiering en omgaan met onzekerheden. De kaders beschrijven de systematiek om aan de hand van een gebiedsversterkingsplan (waarin de versterkingsplannen voor de individuele woningen zijn opgenomen) tot financiële afspraken te komen met de NAM.

Positie Groningen/Ten Boer: we zijn blij dat er nu kaders liggen die het mogelijk maken om per gebied te gaan werken. Voor ons is belangrijk dat er een heldere vertaalslag gemaakt wordt naar de bewoners zodat de spelregels voor hen duidelijk zijn.